

og at vor Civilproces maa siges at være taalelig god, medens jeg om vor Fallitlovgivning troer, at den ikke er istand til at fyldestgjøre sin Hensigt. Jeg troer, at den danske Handelsstand vil være den høitærede Justitsminister meget taknemlig, om han vil være istand til at give Tilsagn om, at han vil iværksætte en Reform paa det Lovgivningsomraade, som jeg her har bragt under Omtale; men paa den anden Side skal jeg villig erkjende, at det vil være vanskeligt for den høitærede Minister at give et bestemt Tilsagn derom. Jeg skal ligeledes erkjende, at det maa være den ærede Minister forbeholdt at iværksætte den Reform, han har ifinde, paa den Maade, han anseer for den heldigste, og i den Forbindelse, han anseer for heldigst, og jeg skal derfor ikke nærmere urgere dette Punkt, skjøndt jeg ikke kan negte, at det forekommer mig personlig, at der kunde være megen Anledning til at tage under Overvejelse, om det ikke kunde være ønskeligt at lade denne Reform stee for sig samtidig med den store; talsfald sætter jeg den ikke i et saa inderligt Forhold til den store Reform, at den skulde staae og falde med den. Selv om den ærede Minister ikke maatte kunne give et bestemt Tilsagn, troer jeg, at det vil være beroligende for en talrig Kreds af ærede Medborgere, om den høitærede Justitsminister er istand til at slutte sig til de Forudsætninger, fra hvilke jeg er gaaet ud, og til at erkjende, at de Ulemper, som jeg har tilladt mig at paapege, ere tilstede, og at de trænge til en Afhjælpning. Naar denne Erkjendelse er udtalt fra den høitærede Ministers Side, tvivler jeg ikke paa, at saa vil ogsaa et alvorligt Skridt til at raade Bod paa Ulemperne ikke lade vente paa sig. Jeg skal saaledes tillade mig at fremsætte den Forespørgsel til den høitærede Justitsminister, om han anseer en Reform i vor Fallitlovgivning for at være paa-trængende nødvendig?

Justitsministeren: Den ærede Forespørgger gaaer, troer jeg, ud fra den Forudsætning, at en Forandring i den gjældende Fallitlovgivning i de af ham paapegede Retninger er ganske almindelig erkjendt som ønskelig. Jeg kunde fristes til at sige, at det

skulde være mig kjær, hvis denne Forudsætning ganske svarede til Virkeligheden. Det er mig imidlertid ikke ganske klart. Jeg tvivler tvertimod ikke paa, at der er mange praktiske Jurister, ikke saa Forretningsmænd, som ville sige, at det ikke er saa længe siden, at Fallitmaterien jo har været Gjenstand for Prøvelse i Rigsdagen og Regjeringen, at vi have en Lov om denne Gjenstand, som ikke er mere end 10—12 Aar gammel, at vi i Straffelovbogen have adskillige Bestemmelser, netop vedkommende Fallentens Forhold, saaledes at det neppe er saa almindeligt anerkjendt, som jeg troer, at den ærede Forespørgger forudsatte, at Tiden er kommen til en saadan omfattende Forandring i Fallitlovgivningen i Henhold til de i fremmede Lovgivelser antagne Principer. Det kan ei heller feile, at ikke saa villegjøre gjældende, at den danske Ret i det Hele taget er et Product af vor hjemlige Udvikling, at den har en hjemlig Vægt, at den er en hjemmegroet Plante, at vi altsaa skulde være meget varsome med uden videre at antage, at fremmede Spirer kunde indpodes paa den, uden at der derved opstaaer en Mislighed, en Forvirring, som skader den oprindelige nationale Ret. Jeg for min Person tager imidlertid ikke i Betænkning at sige, at jeg holder for, at saavel paa Fallitlovgivningens Omraade som paa Proceslovgivningens Omraade i det Hele er der Grund til en gennemgribende Reform, og jeg tager ligesaa lidet i Betænkning at sige, at med al mulig Agtelse for det Gode, som ligger i Rettens nationale, selvstændige Udvikling — med al mulig Anerkjendelse deraf, er det dog min bestemte Overbeviisning, at denne vor danske Retsskifte — om jeg saa maa sige — taaler, ja, at den trænger til at overrises af den europæiske Retsskifte og rigere Rilder.

Naar nu den ærede Forespørgger stiller til mig det Spørgsmaal, om jeg anseer en saadan Reform i Fallitlovgivningen for paa-trængende nødvendig, ja, saa kommer det meget an paa, hvorledes man pleier at vælge sine Ord. Pleier man at bruge de stærke Ord, uden at man saa overmaade noie fæster sig ved det, der synes at være den umiddelbare Consequens, men nærmest